

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 13. novembra 2014*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Sociálna politika — Rovnosť zaobchádzania v zamestnaní a povolani — Charta základných práv Európskej únie — Článok 21 — Smernica 2000/78/ES — Článok 2 ods. 2, článok 4 ods. 1 a článok 6 ods. 1 — Diskriminácia na základe veku — Vnútroštátne ustanovenie — Podmienka prijatia príslušníkov miestnej polície do zamestnania — Určenie vekovej hranice maximálne 30 rokov — Odôvodnenia“

Vo veci C-416/13,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 4 de Oviedo (Španielsko) zo 16. júla 2013 a doručený Súdnemu dvoru 23. júla 2013, ktorý súvisí s konaním:

Mario Vital Pérez

proti

Ayuntamiento de Oviedo,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory R. Silva de Lapuerta, podpredseda Súdneho dvora K. Lenaerts, vykonávajúci funkciu sudcu druhej komory, sudcovia J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev a J. L. da Cruz Vilaça (spravodajca),

generálny advokát: P. Mengozzi,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- M. Vital Pérez, v zastúpení: M. Noval Pato a I. Fernández-Jardón Fernández, abogados,
- španielska vláda, v zastúpení: M. J. García-Valdecasas Dorrego a L. Banciella Rodríguez-Miñon, splnomocnení zástupcovia,
- nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a J. Möller, splnomocnení zástupcovia,
- francúzska vláda, v zastúpení: D. Colas a R. Coesme, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: španielčina.

— talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci S. Varone, avvocato dello Stato,

— Európska komisia, v zastúpení: L. Lozano Palacios a D. Martin, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 17. júla 2014,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 2 ods. 2, článku 4 ods. 1 a článku 6 ods. 1 písm. c) smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Ú. v. ES L 303, s. 16; Mim. vyd. 05/004, s. 79), ako aj článku 21 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi M. Vital Pérezom a Ayuntamiento de Oviedo (mesto Oviedo, ďalej len „Ayuntamiento“) vo veci rozhodnutia tohto Ayuntamiento schváliť oznámenie o vyhlásení výberového konania, ktoré vyžaduje, aby uchádzači o pracovné miesta príslušníkov miestnej polície neboli starší ako 30 rokov.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenia 18, 23 a 25 smernice 2000/78 stanovujú:
 - „(18) Táto smernica nevyžaduje, aby najmä ozbrojené sily a polícia, väzenská stráž alebo záchranné služby robili nábor alebo zamestnávali osoby, ktoré nemajú požadované schopnosti na výkon všetkých úloh, ktoré od nich možno vyžadovať s ohľadom na oprávnený cieľ zachovania operačnej pripravenosti takýchto služieb.
 - ...
 - (23) Za veľmi obmedzených okolností možno odôvodniť rozdielne zaobchádzanie, keď charakteristika súvisiaca s... vekom... je základnou a rozhodujúcou požiadavkou povolania a keď je cieľ oprávnený a požiadavka primeraná...
 - ...
 - (25) Zákaz diskriminácie z dôvodu veku je dôležitou súčasťou naplňania cieľov stanovených v zásadách zamestnanosti a pri podpore rozmanitosti pracovných síl. Avšak rozdielne zaobchádzanie v súvislosti s vekom možno za určitých okolností odôvodniť, a preto si vyžaduje osobitné predpisy, ktoré môžu byť v závislosti od situácie v členských štátoch rôzne. Bezpodmienečne preto treba rozlišovať medzi rozdielnym zaobchádzaním, ktoré je odôvodnené najmä oprávnenými cieľmi v oblasti politiky zamestnanosti, trhu práce a odbornej prípravy a diskrimináciou, ktorá sa musí zakázať.“
- 4 Podľa článku 1 smernice 2000/78 je jej účelom ustanovenie všeobecného rámca pre boj proti diskriminácii v zamestnaní a povolani na základe náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie, s cieľom zaviesť v členských štátoch uplatňovanie zásady rovnosti zaobchádzania.

5 Článok 2 tejto smernice stanovuje:

„1. Na účely tejto smernice sa pod pojmom ‚zásada rovnakého zaobchádzania‘ rozumie, že nemá existovať žiadna priama alebo nepriama diskriminácia založená na ktoromkoľvek z dôvodov uvedených v článku 1.

2. Na účely odseku 1:

a) o priamu diskrimináciu ide, ak sa z niektorého z dôvodov uvedených v článku 1 zaobchádza s jednou osobou nepriaznivejšie ako sa v porovnateľnej situácii zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou;

...“

6 Článok 3 ods. 1 písm. a) smernice 2000/78 spresňuje:

„V rámci právomocí delegovaných na spoločenstvo sa bude táto smernica vzťahovať na všetky osoby, tak vo verejnom ako i v súkromnom sektore, vrátane verejných orgánov vo vzťahu k:

a) podmienkam prístupu k zamestnaniu, samostatnej zárobkovej činnosti alebo povolaniu, vrátane kritérií výberu a podmienok nábora, bez ohľadu na oblasť činnosti a na všetkých úrovniach profesionálnej hierarchie, vrátane postupu v zamestnaní“.

7 Článok 4 ods. 1 tej istej smernice uvádza:

„Bez ohľadu na článok 2 ods. 1 a 2 môžu členské štáty stanoviť, že rozdiel v zaobchádzaní, ktorý je založený na charakteristike súvisiacej s niektorým z dôvodov podľa článku 1, nie je diskrimináciou, keď pre povahu určitých dotknutých pracovných činností alebo kontext, v ktorom sa vykonávajú, táto charakteristika tvorí skutočnú a rozhodujúcu požiadavku na zamestnanie pod podmienkou, že cieľ je oprávnený a požiadavka je primeraná.“

8 Článok 6 smernice 2000/78 stanovuje:

„1. Bez ohľadu na článok 2 ods. 2 členské štáty môžu stanoviť, že rozdiely v zaobchádzaní z dôvodu veku nie sú diskrimináciou, ak v kontexte vnútroštátnych právnych predpisov sú objektívne a primerane odôvodnené oprávneným cieľom, vrátane zákonnej politiky zamestnanosti, trhu práce a cieľov odbornej prípravy, a ak prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa sú primerané a nevyhnutné.

Takéto rozdiely v zaobchádzaní môžu okrem iného zahrňovať:

...

c) stanovenie hornej vekovej hranice uchádzačov, ktorá vyplýva z osobitných požiadaviek odbornej prípravy pre obsadzované miesto alebo z nutnosti primeranej doby zamestnania pred odchodom do dôchodku.

...“

Španielske právo

9 V Španielsku každá zo 17 autonómnych oblastí prijala zákony alebo iné právne predpisy týkajúce sa štatútu miestnej polície, ktoré sa líšia, pokiaľ ide o maximálny vek na prístup k tomuto povolaniu. Zatiaľ čo niektoré zákony stanovujú vek 30 rokov alebo viac, iné vôbec neupravujú vekovú hranicu.

- 10 Článok 18 ods. 6 zákona autonómnej oblasti Astúrske kniežatstvo č. 2/2007 o koordinácii miestnych polícií (Ley 2/2007 de Coordinación de las Policías Locales de la Comunidad Autónoma del Principado de Asturias) z 23. marca 2007 (BOE č. 169 zo 16. júla 2007) takto spresňuje úlohy príslušníkov miestnej polície:

„Pomoc občanom, ochrana osôb a majetku, zatýkanie a zadržiavanie páchatel'ov trestných činov, preventívne hliadky, riadenie dopravy a ďalšie úlohy, ktoré im pridelia ich nadriadení.“

- 11 Článok 32 písm. b) tohto zákona ako všeobecnú podmienku prijatia do zboru miestnej polície najmä stanovuje:

„...“

b) mať aspoň 18 rokov a nebyť starší ako 30 rokov.“

- 12 Zákon č. 2/2007 bol prijatý na základe právomoci, ktorú španielska Ústava priznáva autonómnym oblastiam v rámci organického zákona č. 2/1986 o bezpečnostných silách a zboroch (Ley Orgánica 2/1986 de Fuerzas y Cuerpos de Seguridad) z 13. marca 1986 (BOE č. 63 zo 14. marca 1986).

- 13 Článok 11 ods. 1 organického zákona č. 2/1986 stanovuje pre bezpečnostné sily a zbory štátu tieto úlohy:

„Úlohou bezpečnostných síl a zložiek štátu je chrániť slobodný výkon práv a slobôd a zabezpečiť bezpečnosť občanov plnením týchto úloh:

- a) dbať na dodržiavanie zákonov a všeobecne záväzných právnych predpisov výkonom príkazov, ktoré dostanú od nadriadených v rámci ich príslušných právomocí;
- b) pomáhať osobám a chrániť ich a zabezpečiť ochranu a dohľad nad majetkom, ktorý je ohrozený bez ohľadu na príčinu tohto ohrozenia;
- c) strážiť a ochraňovať verejné zariadenia a budovy, ktoré si to vyžadujú;
- d) zabezpečiť ochranu a bezpečnosť významných osôb;
- e) zachovávať a prípadne znovu obnovovať poriadok a verejnú bezpečnosť;
- g) vyšetrovať trestné činy a odhaľovať a stíhať ich páchatel'ov, zaistiť nástroje, predmety a dôkazy trestných činov a dať ich k dispozícii sudcovi alebo príslušnému súdu a vypracovať relevantné technické správy a posudky;
- f) predchádzať trestným činom;
- h) zhromažďovať, prijímať a analyzovať všetky informácie, ktoré by mohli mať význam pre poriadok a verejnú bezpečnosť, a študovať, plánovať a vykonávať metódy a techniky prevencie trestnej činnosti;
- i) spolupracovať so službami civilnej ochrany v prípade vážneho nebezpečenstva, katastrofy alebo verejnej kalamity v súlade s podmienkami stanovenými v právnej úprave o civilnej ochrane.“

14 Článok 53 ods. 1 organického zákona č. 2/1986, ktorý upravuje úlohy stanovené pre zbory miestnej polície, znie:

„Zbory miestnej polície vykonávajú tieto úlohy:

- a) chránia orgány a miestne orgány a zabezpečujú dohľad alebo stráženie ich budov a zariadení;
- b) riadia cestnú premávku v centre miest a zabezpečujú signalizáciu v súlade s pravidlami cestnej premávky;
- c) vyhotovujú protokoly o dopravných nehodách, ku ktorým došlo v centre miest;
- d) plnia úlohy správnej polície, pokiaľ ide o nariadenia, vyhlášky a iné mestské právne predpisy, ktoré patria do ich právomoci;
- e) zúčastňujú sa na úlohách justičnej polície...;
- f) poskytujú pomoc v prípade nehôd, katastrofy alebo verejnej kalamity tým, že sa v súlade s právnymi predpismi zúčastňujú na vypracovaní plánov civilnej ochrany;
- g) vedú preventívne akcie a všemožne sa snažia zabrániť spáchaniu trestných činov...;
- h) vykonávajú dohľad nad verejnými priestormi a na požiadanie spolupracujú s bezpečnostnými silami a zložkami štátu a s políciou autonómnych oblastí pri ochrane manifestácií a pri zachovávaní poriadku pri veľkých zhromaždeniach;
- i) na požiadanie spolupracujú pri riešení súkromných konfliktov.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 15 Dňa 8. apríla 2013 podal pán Vital Pérez na vnútroštátny súd žalobu proti rozhodnutiu Ayuntamiento zo 7. marca 2013, ktorým sa schválili osobitné požiadavky a podmienky oznámenia o vyhlásení výberového konania na pätnásť voľných pracovných miest príslušníkov miestnej polície.
- 16 Pán Vital Pérez spochybňuje zákonnosť bodu 3.2 tohto oznámenia, ktorý vyžaduje, aby uchádzači nemali viac ako 30 rokov. Podľa žalobcu vo veci samej táto požiadavka porušuje jeho základné právo na prístup k verejným funkciám za rovných podmienok upravené v španielskej Ústave a v smernici 2000/78.
- 17 Pán Vital Pérez žiada zrušenie uvedeného bodu 3.2 z dôvodu, že obsahuje podmienku, ktorá nie je ani dôvodná, ani opodstatnená, pretože primeraná fyzická kondícia na výkon úloh je zaručená previerkami fyzickej zdatnosti požadovanými v oznámení o vyhlásení výberového konania. Uvádza totiž, že v súlade s bodom 3.5 tohto oznámenia musia uchádzači „disponovať fyzickými a psychickými predpokladmi potrebnými na vykonávanie danej funkcie a na zloženie previerok fyzickej zdatnosti“ špecifikovaných v oznámení o vyhlásení výberového konania dotknutom vo veci samej.
- 18 Pán Vital Pérez uvádza, že jednotlivé dekréty alebo zákony autonómnych oblastí buď nestanovujú žiadnu vekovú hranicu (Andalúzia, Aragónsko, Baleárske ostrovy, Kastílsko-La Mancha, Katalánsko, Kanárske ostrovy alebo Extremadura) alebo ju stanovujú na 35 rokov (Baskicko) alebo na 36 rokov (Galícia a Valencia).

- 19 Ayuntamiento tvrdí, že stanovením takejto vekovej podmienky iba uplatnilo zákon č. 2/2007. Okrem toho vychádzalo z článku 6 smernice 2000/78 na účely odôvodnenia tohto opatrenia a v každom prípade Súdny dvor už rozhodol v prospech uvedenej podmienky v rozsudku Wolf (C-229/08, EU:C:2010:3).
- 20 Vnútroštátny súd, ktorý poukazuje na to, že Tribunal Supremo vo svojich rozsudkoch z 21. marca a 17. októbra 2011 zrušil právne ustanovenie, ktoré upravovalo vylúčenie uchádzačov, ktorí majú viac ako 30 rokov, zo všeobecného výberového konania na obsadenie pracovných miest inšpektorov národného policajného zboru, sa domnieva, že veková podmienka dotknutá vo veci samej nemusí spĺňať kritérium proporcionality. Tento súd totiž uvádza, že existujú menej reštriktívne metódy, než je stanovenie hornej vekovej hranice, ktoré umožňujú dosiahnuť stanovený cieľ, a to, že u príslušníkov miestnej polície sa vyžaduje osobitná fyzická kondícia pri výkone ich povolania. Práve uskutočnenie náročných fyzických previerok tak predstavuje osobitnú podmienku oznámenia o vyhlásení výberového konania.
- 21 Tento súd sa tiež domnieva, že podmienky fyzickej spôsobilosti vyžadované na prijatie príslušníkov miestnej polície nemožno porovnávať s „mimoriadne náročnými fyzickými schopnosťami“ vyžadovanými v prípade hasičov z dôvodu odlišnej povahy ich úloh, takže rozsudok Wolf (EU:C:2010:3) sa nemôže priamo uplatniť na predmetnú vec.
- 22 Za týchto podmienok Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 4 de Oviedo (Správny súd č. 4 v Oviede) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Bránia článok 2 ods. 2, článok 4 ods. 1 a článok 6 ods. 1 písm. c) smernice 2000/78... a článok 21 ods. 1 [Charty], ktoré zakazujú akúkoľvek diskrimináciu na základe veku, takému ustanoveniu v súvislosti s výberovým konaním na miestnej úrovni, ktorým sa výslovne uplatňuje regionálny zákon členského štátu týkajúci sa hornej vekovej hranice 30 rokov na obsadenie pozície príslušníka miestnej polície?“

O prejudiciálnej otázke

Úvodná pripomienka

- 23 V rámci tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa vnútroštátny súd pýta Súdného dvora na výklad tak článku 21, Charty ako aj ustanovení smernice 2000/78.
- 24 Treba pripomenúť, že Súdny dvor uznal existenciu zásady zákazu diskriminácie na základe veku, ktorú treba považovať za všeobecnú zásadu práva Únie, pričom v oblasti zamestnania a povolania bola spresnená v smernici 2000/78 (rozsudky Küçükdeveci, C-555/07, EU:C:2010:21, bod 21, ako aj Prigge a i., C-447/09, EU:C:2011:573, bod 38).
- 25 Z toho vyplýva, že ak je na Súdny dvor položená prejudiciálna otázka, ktorej predmetom je výklad všeobecnej zásady nediskriminácie na základe veku, ako je upravená v článku 21 Charty, ako aj výklad ustanovení smernice 2000/78 v rámci sporu medzi jednotlivcom a orgánom verejnej moci, tento súd skúma otázku iba vzhľadom na túto smernicu (pozri v tomto zmysle rozsudok Tyrolean Airways Tiroler Luftfahrt, C-132/11, EU:C:2012:329, body 21 až 23).

O prejudiciálnej otázke

- 26 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 2 ods. 2, článok 4 ods. 1 a článok 6 ods. 1 písm. c) smernice 2000/78 majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ako je dotknutá vo veci samej, ktorá stanovuje maximálny vek na prijatie príslušníkov miestnej polície do zamestnania na 30 rokov.
- 27 S cieľom odpovedať na položenú otázku treba skúmať, či taká vnútroštátna právna úprava, o akú ide vo veci samej, patrí do pôsobnosti smernice 2000/78, a v prípade, že áno, či obsahuje rozdielne zaobchádzanie na základe veku, ktoré by mohlo byť z hľadiska uvedenej smernice prípadne považované za odôvodnené.
- 28 Predovšetkým treba zdôrazniť, že tak z názvu a preambuly, ako aj z obsahu a účelu smernice 2000/78 vyplýva, že má stanoviť všeobecný rámec, aby bola každému zaistená rovnosť zaobchádzania „v zamestnaní a povolani“ tým, že sa mu ponúkne účinná ochrana proti diskriminácii z niektorého z dôvodov uvedených v jej článku 1, medzi ktoré patrí aj vek (rozsudky Hütter, C-88/08, EU:C:2009:381, bod 33, ako aj Georgiev, C-250/09 a C-268/09, EU:C:2010:699, bod 26).
- 29 Pokiaľ ide konkrétnejšie o uplatnenie tejto smernice v kontexte veci samej, treba konštatovať, že z článku 3 ods. 1 písm. a) tejto smernice vyplýva, že sa vzťahuje na všetky osoby tak vo verejnom, ako i v súkromnom sektore, vrátane verejných orgánov najmä vo vzťahu k podmienkam prístupu k zamestnaniu, samostatnej zárobkovej činnosti alebo povolaniu, vrátane kritérií výberu a podmienok náboru, bez ohľadu na oblasť činnosti a na všetkých úrovniach profesionálnej hierarchie.
- 30 Článok 32 písm. b) zákona č. 2/2007 sa stanovením, že osoby staršie ako 30 rokov nemôžu byť prijaté do zboru miestnej polície, dotýka podmienok prístupu týchto pracovníkov k zamestnaniu. Právnu úpravu takejto povahy preto treba považovať za právnu úpravu zavádzajúcu pravidlá týkajúce sa prístupu k zamestnaniu vo verejnom sektore v zmysle článku 3 ods. 1 písm. a) smernice 2000/78.
- 31 Z toho vyplýva, že táto smernica sa uplatňuje na situáciu, ako je tá, ktorá viedla k sporu prejednávanému vnútroštátnym súdom.
- 32 Pokiaľ ide o otázku, či právna úprava dotknutá vo veci samej zavádza rozdielne zaobchádzanie na základe veku, treba pripomenúť, že podľa článku 2 ods. 1 smernice 2000/78 „sa pod pojmom ‚zásada rovnakého zaobchádzania‘ rozumie, že nemá existovať žiadna priama alebo nepriama diskriminácia založená na ktoromkoľvek z dôvodov uvedených v článku 1“ tejto smernice. Jej článok 2 ods. 2 písm. a) spresňuje, že na účely odseku 1 o priamu diskrimináciu ide, ak sa z niektorého z dôvodov uvedených v článku 1 tej istej smernice zaobchádza s jednou osobou nepriaznivejšie, ako sa v porovnateľnej situácii zaobchádza s inou osobou.
- 33 V predmetnej veci má článok 32 písm. b) zákona č. 2/2007 za následok, že sa s niektorými osobami zaobchádza nepriaznivejšie, ako sa v porovnateľnej situácii zaobchádza s inými osobami iba z dôvodu, že prekročili vek 30 rokov. Právna úprava tejto povahy zjavne zavádza rozdielne zaobchádzanie priamo založené na veku v zmysle ustanovení článku 1 v spojení s článkom 2 ods. 2 písm. a) smernice 2000/78.
- 34 Ďalej treba preskúmať, či takéto rozdielne zaobchádzanie môže byť odôvodnené vzhľadom na článok 4 ods. 1 a článok 6 ods. 1 smernice 2000/78.
- 35 Pokiaľ ide v prvom rade o článok 4 ods. 1 smernice 2000/78, treba uviesť, že podľa samotného znenia tohto ustanovenia „rozdiel v zaobchádzaní, ktorý je založený na charakteristike súvisiacej s niektorým z dôvodov podľa článku 1 [tejto smernice], nie je diskrimináciou, keď pre povahu určitých pracovných činností alebo kontext, v ktorom sa vykonávajú, táto charakteristika tvorí skutočnú a rozhodujúcu požiadavku na zamestnanie, pod podmienkou, že cieľ je oprávnený a požiadavka je primeraná“.

- 36 V tejto súvislosti Súdny dvor už rozhodol, že základnú a rozhodujúcu požiadavku na zamestnanie nepredstavuje dôvod, na ktorom sa zakladá rozdiel v zaobchádzaní, ale charakteristika súvisiaca s týmto dôvodom (pozri rozsudky Wolf, EU:C:2010:3, bod 35, ako aj Prigge a i., EU:C:2011:573, bod 66).
- 37 Podľa ustálenej judikatúry je pritom osobitná fyzická spôsobilosť charakteristikou, ktorá sa spája s vekom (rozsudky Wolf, EU:C:2010:3, bod 41, ako aj Prigge a i., EU:C:2011:573, bod 67).
- 38 V predmetnej veci z článku 18 ods. 6 zákona č. 2/2007 vyplýva, že úlohy príslušníkov miestnej polície zahŕňajú najmä pomoc občanom, ochranu osôb a majetku, zatýkanie a zadržiavanie páchatelov trestných činov, preventívne hliadky a riadenie dopravy.
- 39 Hoci je pravda, že niektoré z týchto úloh, ako napríklad pomoc občanom alebo riadenie dopravy, zjavne nevyžadujú náročnú fyzickú námahu, nič to nemení na skutočnosti, že úlohy súvisiace s ochranou osôb a majetku, zatýkaním a zadržiavaním páchatelov trestných činov, ako aj preventívne hliadky môžu vyžadovať využitie fyzickej sily.
- 40 Povaha týchto posledných uvedených úloh zahŕňa osobitnú fyzickú spôsobilosť, keďže fyzické nedostatky pri výkone týchto úloh môžu mať významné následky nielen pre samotných príslušníkov polície a pre tretie osoby, ale aj pre zachovanie verejného poriadku (pozri v tomto zmysle rozsudok Prigge a i., EU:C:2011:573, bod 67).
- 41 Z toho vyplýva, že disponovanie osobitnými fyzickými schopnosťami možno považovať za „skutočnú a rozhodujúcu požiadavku“ v zmysle článku 4 ods. 1 smernice 2000/78 na výkon zamestnania príslušníka miestnej polície.
- 42 Pokiaľ ide o cieľ sledovaný právnou úpravou dotknutou vo veci samej, španielska vláda uviedla, že zákon č. 2/2007 tým, že stanovil vekovú hranicu 30 rokov pre prístup do zboru miestnej polície, má za cieľ zaručiť operačnú pripravenosť a riadne fungovanie tohto policajného zboru zabezpečením, že novoprijatí príslušníci budú spôsobilí vykonávať ťažšie úlohy z hľadiska fyzickej spôsobilosti počas relatívne dlhého obdobia ich kariéry.
- 43 V tejto súvislosti treba uviesť, že odôvodnenie 18 smernice 2000/78 spresňuje, že táto smernica nevyžaduje, aby polícia robila nábor alebo zamestnávala osoby, ktoré nemajú požadované schopnosti na výkon všetkých úloh, ktoré od nich možno vyžadovať s ohľadom na oprávnený cieľ zachovania operačnej pripravenosti takýchto služieb.
- 44 Zdá sa teda, že snaha zabezpečiť operačnú pripravenosť a riadne fungovanie služieb polície tvorí oprávnený cieľ v zmysle článku 4 ods. 1 smernice 2000/78 (pozri v tomto zmysle rozsudok Wolf, EU:C:2010:3, bod 39).
- 45 Treba však skúmať, či stanovením takejto vekovej hranice vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej zaviedla primeranú požiadavku, to znamená, či táto hranica je vhodná na dosiahnutie sledovaného cieľa a či nejde nad rámec toho, čo je na jeho dosiahnutie nevyhnutné.
- 46 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa odôvodnenia 23 smernice 2000/78 rozdiel v zaobchádzaní možno odôvodniť za „veľmi obmedzených okolností“, keď charakteristika súvisiaca najmä s vekom tvorí skutočnú a rozhodujúcu požiadavku na zamestnanie.
- 47 Okrem toho v rozsahu, v akom umožňuje odchyliť sa od zásady nediskriminácie, treba článok 4 ods. 1 uvedenej smernice vykladať doslovne (rozsudok Prigge a i., EU:C:2011:573, bod 72).

- 48 V tejto súvislosti treba overiť, či vzhľadom na to, čo sa uviedlo v bodoch 39 až 41 tohto rozsudku, sa osobitné fyzické schopnosti vyžadované na výkon úloh príslušníka miestnej polície nevyhnutne spájajú s určitou vekovou skupinou a nemožno sa s nimi stretnúť u osôb, ktoré prekročili určitú vekovú hranicu.
- 49 Na účely tohto overenia treba zohľadniť nasledujúce skutočnosti.
- 50 Po prvé z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že existuje zjavný rozdiel medzi zákonmi autonómnych oblastí týkajúcimi sa príslušníkov miestnej polície, pokiaľ ide o určenie hornej vekovej hranice na prístup k tomuto povolaniu. Niektoré zákony ju totiž stanovujú na 30 rokov alebo viac (35 rokov, 36 rokov alebo 40 rokov), zatiaľ čo iné autonómne oblasti neupravili nijakú vekovú hranicu.
- 51 Po druhé španielska vláda vo svojej odpovedi na písomnú otázku Súdneho dvora potvrdila, že podmienka týkajúca sa hornej vekovej hranice 30 rokov na prístup k funkcii príslušníka národnej polície – ktorej úlohy určené v článku 11 zákona č. 2/1986 sú podobné úlohám miestnej polície – bola zrušená.
- 52 Po tretie treba uviesť, že v rozsudku Wolf (EU:C:2010:3, bod 44) Súdny dvor dospel k záveru o primeranosti opatrenia spočívajúceho v stanovení hornej vekovej hranice na prijatie do strednej technickej služby hasičov na 30 rokov, keďže takáto hranica sa ukázala ako nevyhnutná na zabezpečenie operačnej pripravenosti a riadneho fungovania dotknutej služby.
- 53 Súdny dvor však k tomuto záveru dospel až po konštatovaní na základe jemu predložených vedeckých údajov, že niektoré úlohy zverené členom strednej technickej služby hasičov, akými sú boj proti požiarom, si vyžadovali „mimoriadne vysokú“ fyzickú spôsobilosť a že len veľmi málo zamestnancov starších ako 45 rokov bolo fyzicky spôsobilých na výkon takejto činnosti. Podľa Súdneho dvora prijatie do zamestnania v pokročilom veku by malo za následok, že veľké množstvo zamestnancov by nemohlo byť zaradené na úlohy z fyzického hľadiska najnamáhavejšie. Takéto prijatie do zamestnania rovnako nedovoľuje, aby boli takto prijatí zamestnanci zaradení na tieto úlohy na dostatočne dlhú dobu. Nakoniec riadna organizácia zboru hasičov z povolania si pre strednú technickú službu vyžaduje koreláciu medzi fyzicky namáhavými miestami nevhodnými pre starších zamestnancov a menej fyzicky namáhavými miestami vhodnými pre týchto zamestnancov (rozsudok Wolf, EU:C:2010:3, body 41 a 43).
- 54 Podľa zistení vnútroštátneho súdu vzhľadom na úlohy príslušníkov miestnej polície, ako sú opísané v bode 38 tohto rozsudku, schopnosti, ktorými musia disponovať títo príslušníci, aby boli spôsobilí splniť niektoré z týchto úloh, nie sú vždy porovnateľné s „mimoriadne vysokými“ fyzickými spôsobilosťami systematicky vyžadovanými od hasičov najmä v prípade boja proti požiarom.
- 55 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že ako sa uviedlo v bode 17 tohto rozsudku, bod 3.5 oznámenia o vyhlásení výberového konania na pracovné miesta príslušníkov miestnej polície Ayuntamiento stanovuje, že uchádzači musia disponovať „fyzickými a psychickými predpokladmi potrebnými na vykonávanie danej funkcie a na zloženie previerok fyzickej zdatnosti“ špecifikovaných v tomto oznámení. Ide o náročné a vylučujúce previerky fyzickej zdatnosti, ktoré podľa vnútroštátneho súdu umožňujú dosiahnuť cieľ, že u príslušníkov miestnej polície sa vyžaduje osobitná fyzická kondícia pri výkone ich povolania, menej donucujúcim spôsobom, ako je určenie hornej vekovej hranice.
- 56 Okrem toho nijaká okolnosť vyplývajúca zo spisu predloženého Súdnemu dvoru ani z písomných pripomienok, ktoré mu boli predložené, neumožňuje tvrdiť, že cieľ zabezpečiť operačnú pripravenosť a riadne fungovanie zboru príslušníkov miestnej polície si vyžaduje zachovať určité usporiadanie vekovej štruktúry v rámci tohto zboru, podľa ktorej by sa do zamestnania prijímali výlučne zamestnanci, ktorí neprekročili vek 30 rokov.

- 57 Z týchto úvah vyplýva, že stanovením takejto vekovej hranice upravil zákon č. 2/2007 neprimeranú požiadavku.
- 58 V dôsledku toho sa má článok 4 ods. 1 smernice 2000/78 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ako je dotknutá vo veci samej, ktorá stanovuje maximálny vek na prijatie príslušníkov miestnej polície do zamestnania na 30 rokov.
- 59 Pokiaľ ide v druhom rade o článok 6 ods. 1 smernice 2000/78, treba uviesť, že toto ustanovenie stanovuje, že rozdiely v zaobchádzaní z dôvodu veku nie sú diskrimináciou, ak v kontexte vnútroštátnych právnych predpisov sú objektívne a primerane odôvodnené oprávneným cieľom, spojeným najmä s politikou zamestnanosti, trhom práce a odbornou prípravou, a ak prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa sú primerané a nevyhnutné. Druhý pododsek písm. c) toho istého odseku, na ktorý vnútroštátny súd výslovne odkazuje vo svojej otázke, stanovuje, že takéto rozdiely v zaobchádzaní môžu zahŕňať „stanovenie hornej vekovej hranice uchádzačov, ktorá vyplýva z osobitných požiadaviek odbornej prípravy pre obsadzované miesto alebo z nutnosti primeranej doby zamestnania pred odchodom do dôchodku“.
- 60 Treba preto preskúmať, či podmienka týkajúca sa hornej vekovej hranice 30 rokov na prístup k funkcii príslušníka miestnej polície, ako vyplýva z článku 32 písm. b) zákona č. 2/2007, je odôvodnená oprávneným cieľom v zmysle článku 6 ods. 1 smernice 2000/78 a či prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa sú primerané a nevyhnutné.
- 61 Vo veci samej zákon č. 2/2007 neobsahuje nijaký odkaz na ciele, ktoré sleduje vo svojom článku 32 písm. b).
- 62 Ako však už Súdny dvor rozhodol, z článku 6 ods. 1 smernice 2000/78 nemožno vyvodiť, že skutočnosť, že dotknuté právne predpisy nespresňujú sledovaný cieľ, automaticky vylučuje, že by tieto právne predpisy mohli byť na základe tohto ustanovenia odôvodnené. Pokiaľ však takéto spresnenie chýba, je dôležité, aby iné okolnosti vychádzajúce zo všeobecného kontextu dotknutého opatrenia umožňovali identifikáciu cieľa, ktorý je v jeho pozadí, na účely súdneho preskúmania tak jeho oprávnenosti, ako aj primeranosti a nevyhnutnosti prostriedkov použitých na dosiahnutie tohto cieľa (rozsudky *Palacios de la Villa*, C-411/05, EU:C:2007:604, body 56 a 57, ako aj *Komisia/Maďarsko*, C-286/12, EU:C:2012:687, bod 58).
- 63 V tejto súvislosti treba najskôr uviesť, že hoci španielska vláda poukázala na vyrovnanú vekovú štruktúru ako na cieľ dotknutého opatrenia, zo skutočností nachádzajúcich sa v spise predloženom Súdnemu dvoru nevyplýva, že toto opatrenie má za cieľ podporiť prijímanie nových zamestnancov. Nemožno ho teda považovať za spôsobilé podporiť ciele politiky zamestnanosti v zmysle článku 6 ods. 1 smernice 2000/78.
- 64 Z úvah formulovaných vnútroštátnym súdom, ktorý je jediný príslušný vykladať uplatniteľnú vnútroštátnu právnu úpravu, však vzhľadom na prípadné uplatnenie článku 6 ods. 1 smernice 2000/78 vo veci samej vyplýva, že podmienka vekovej hranice upravená zákonom č. 2/2007 je založená na požiadavke odbornej prípravy vyžadovanej pre obsadzované miesto a na nutnosti primeranej doby zamestnania pred odchodom do dôchodku alebo preradením na inú pracovnú činnosť.
- 65 V rozsahu, v akom sa tieto ciele nachádzajú v článku 6 ods. 1 druhom pododseku písm. c) smernice 2000/78, sú spôsobilé odôvodniť „objektívne a primerane“ „v kontexte vnútroštátnych právnych predpisov“, ako to stanovuje tento článok 6 ods. 1, rozdiel v zaobchádzaní na základe veku.
- 66 Ešte treba overiť, či sú prostriedky použité na realizáciu týchto cieľov primerané a nevyhnutné.

- 67 V tomto ohľade treba zdôrazniť, že členské štáty disponujú širokou mierou voľnej úvahy pri výbere opatrení spôsobilých dosiahnuť ciele, ktoré sledujú v oblasti sociálnej politiky a zamestnanosti. Táto miera voľnej úvahy však nemôže zbaviť podstaty vykonanie zásady zákazu diskriminácie na základe veku (rozsudky *Age Concern England*, C-388/07, EU:C:2009:128, bod 51, a *Ingeniørforeningen i Danmark*, C-499/08, EU:C:2010:600, bod 33).
- 68 Pokiaľ ide v prvom rade o cieľ týkajúci sa odbornej prípravy vyžadovanej pre obsadzované miesto príslušníka miestnej polície, z bodu 7 oznámenia o vyhlásení výberového konania schváleného Ayuntamiento vyplýva, že uchádzači, ktorí vo výberovom konaní uspeli, musia pred nástupom do služby absolvovať obdobie „selektívnej prípravy“, ktorého dĺžku určuje regionálne školiace stredisko miestnych policajných zborov alebo Ayuntamiento.
- 69 Článok 36 zákona č. 2/2007, jediné ustanovenie tohto zákona, ktorého predmetom je príprava príslušníkov miestnej polície, iba stanovuje, že škola pre verejnú bezpečnosť Astúrskeho kniežatstva „zabezpečuje prípravu..., zvyšovanie a špecializáciu“ členov zborov miestnej polície bez toho, aby nejako spresňovalo podrobnosti o dotknutom vzdelávaní.
- 70 Nijaká okolnosť predložená Súdnemu dvoru tak neumožňuje dospieť k záveru, že veková hranica na prijatie do zamestnania je primeraná a nevyhnutná vzhľadom na cieľ zabezpečiť prípravu dotknutých príslušníkov.
- 71 Pokiaľ ide v druhom rade o cieľ zabezpečiť primeranú dobu zamestnania pred odchodom do dôchodku, treba najskôr uviesť, že na základe informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom je vek odchodu príslušníkov miestnej polície do dôchodku stanovený na 65 rokov. Aj keď vnútroštátny súd odkazuje tiež na preradenie na inú pracovnú činnosť vo veku 58 rokov, ide o možnosť ponúknutú príslušníkom miestnej polície na ich žiadosť, ktorá nemá vplyv na vek odchodu do dôchodku.
- 72 Z toho vyplýva, že vnútroštátna právna úprava, ako je tá dotknutá vo veci samej, stanovujúca maximálny vek prijatia do zamestnania pre príslušníkov miestnej polície na 30 rokov, nemôže byť považovaná za nevyhnutnú s cieľom zabezpečiť pre týchto príslušníkov primeranú dobu zamestnania pred odchodom do dôchodku v zmysle článku 6 ods. 1 písm. c) smernice 2000/78. Skutočnosť, že „normálny“ vek odchodu do dôchodku vyplývajúci zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia je stanovený na 67 rokov, je v tejto súvislosti irelevantná.
- 73 Preto rozdielne zaobchádzanie vyplývajúce z ustanovenia, akým je článok 32 písm. b) zákona č. 2/2007, nemožno odôvodniť v zmysle článku 6 ods. 1 písm. c) smernice 2000/78.
- 74 Za týchto podmienok treba odpovedať na položenú otázku tak, že článok 2 ods. 2, článok 4 ods. 1 a článok 6 ods. 1 písm. c) smernice 2000/78 sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ako je dotknutá vo veci samej, ktorá stanovuje maximálny vek na prijatie príslušníkov miestnej polície do zamestnania na 30 rokov.

O trovách

- 75 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Článok 2 ods. 2, článok 4 ods. 1 a článok 6 ods. 1 písm. c) smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolání, sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ako je dotknutá vo veci samej, ktorá stanovuje maximálny vek na prijatie príslušníkov miestnej polície do zamestnania na 30 rokov.

Podpisy